

تشخیص نفوذ در شبکه‌های کامپیوتری مبتنی بر سیستم‌های فازی و الگوریتم جستجوی ممنوعه

مریم معین تقوی

مریی گروه مهندسی کامپیوتر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
Mmoeentaghavi@hotmail.com

مریم خادمی

استادیار گروه ریاضی کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
khademi@azad.ac.ir

چکیده

با توجه به گسترش و توسعه سریع شبکه‌های کامپیوتری، نفوذ و حملات به آن‌ها افزایش یافته و به طرق و شیوه‌های مختلف انجام می‌شود. هدف از تشخیص نفوذ برای شناسایی استفاده غیرمجاز، سوء استفاده، و آسیب‌پذیری‌های ایجاد شده توسط کاربران داخلی و مهاجمان خارجی است. در این مقاله قصد داریم که سیستم تشخیص نفوذ از نوع سوء استفاده مبتنی بر سیستم فازی و الگوریتم جستجوی ممنوعه را ارائه کنیم. در ابتدا دانش موردنیاز خود را از سیستم فازی که مجموعه‌ای از قوانین *if-then* است، را کسب کرده و سپس الگوریتم جستجوی ممنوعه برای بهینه کردن مجموعه قوانین به دست آمده را بر روی مجموعه داده *NSL-KDD* پیاده و اجرا نمودیم. نتایج به دست آمده در مقایسه با نتایج موجود حاکی از آن است که روش پیشنهادی از صحت و کارایی مناسبی برخوردار است.

کلمات کلیدی: تشخیص نفوذ، سیستم فازی، الگوریتم جستجوی ممنوعه، Tabu Search

۱. مقدمه

همگام با رشد شبکه‌های کامپیوتری، حملات و نفوذها به این شبکه‌ها نیز گسترش یافته و به شکل‌های متعددی صورت می‌پذیرد. نفوذ مجموعه اقدامات غیرقانونی است که صحت، محرمانگی و یا دسترسی به یک منبع را به خطر می‌اندازد. نفوذگرها را می‌توان به دو دسته نفوذگرهای خارجی و داخلی دسته‌بندی کرد. نفوذگرهای خارجی کسانی هستند که اجازه استفاده از سیستم را ندارند، اما سعی می‌کنند که در سیستم راه یابند و نفوذگرهای داخلی کسانی هستند که برای دستیابی به سیستم اختیارات محدودی دارند، اما تلاش می‌کنند به منابعی که اجازه استفاده از آنها را ندارند، دسترسی پیدا کنند. در گذشته نفوذها و حملات بیش‌تر از ناحیه افرادی صورت می‌گرفت که علاقه‌مند بودند تا مهارت‌ها و توانایی‌های خود را آزمایش کنند، اما در حال حاضر، تمایل به نفوذ با انگیزه‌های مالی، سیاسی و نظامی بیش‌تر شده است. لذا ضرورت طراحی و ساخت سیستم‌های امن به مراتب بیش‌تر از گذشته احساس می‌شود.

به منظور مقابله با نفوذکنندگان به شبکه‌ها و سیستم‌های کامپیوتری، روش‌های متعددی تدوین شده است که روش تشخیص نفوذ نامیده می‌شوند. هدف از تشخیص نفوذ این است که استفاده غیرمجاز، سوء استفاده و آسیب رساندن به سیستم‌ها و شبکه‌های کامپیوتری توسط هر دو دسته کاربران داخلی و حمله‌کنندگان خارجی شناسایی شود. به‌طور کلی روش‌های تشخیص نفوذ به دو دسته اصلی تشخیص سوءاستفاده^۱ و تشخیص رفتار غیرعادی^۲ تقسیم می‌شوند. در روش تشخیص سوء استفاده از الگوهای نفوذ شناخته شده برای شناسایی نفوذها استفاده می‌گردد. اما در روش‌های تشخیص رفتار غیرعادی، رفتار عادی کاربران ملاک عمل قرار داده می‌شود و در نتیجه هر گونه رفتار مغایر با آن به عنوان تلاش جهت نفوذ به سیستم شناسایی می‌شود.

برای سیستم‌های تشخیص نفوذ روش‌های مختلفی مانند یادگیری ماشین با نظارت^۳ و یادگیری بدون نظارت^۴ وجود دارد که معروف‌ترین روش‌های با نظارت، دسته‌بندی است که مهم‌ترین الگوریتم‌های آن Naïve Bayes، C4.5، Random Forest، SVM و k-Nearest Neighbor (Kruczkowski, 2014) و معروف‌ترین روش‌های بدون نظارت خوشه بندی^۵ است که مهم‌ترین الگوریتم‌های آن عبارتست از: C-means، Y-means، EM، SOM (Liu, 2011). همچنین شبکه‌های عصبی، فازی منطقی، الگوریتم‌های ژنتیک درخت تصمیم^۶ نیز می‌توانند حملات را شناسایی کنند.

سیستم‌های فازی مبتنی بر قوانین فازی if-then در سیستم‌های تشخیص نفوذ با موفقیت بیشتری مورد استفاده قرار می‌گیرند. در این پژوهش، مجموعه‌ای از قوانین if-then فازی و نتایج آن نیز جمع‌آوری شده که نشان می‌دهد آیا داده نرمال و یا غیرنرمال است. Glover در سال ۱۹۸۹-۱۹۹۰ در (Glover, 1997) الگوریتم جستجوی ممنوعه (Tabu Search) را به عنوان روشی برای گریز از گرفتار شدن در نقاط بهینه محلی در جستجوها ارائه داد که هدف آن، به دست آوردن لیست مسیره‌های ممنوعه در همسایگی یک مسیر برای دوری جستن از چرخیدن در حلقه بین مسیرها است.

در این تحقیق، سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر سیستم فازی و الگوریتم جستجوی ممنوعه که براساس روش تشخیص سوءاستفاده است را بر مجموعه داده‌های NSL-KDD (Habibi, 2015) پیاده‌سازی نمودیم. استفاده از الگوریتم جستجوی ممنوعه در سیستم فازی، تلاش می‌کند که به‌طور مؤثر کشف و بهره‌برداری از فضای جستجو بزرگ را در ارتباط با مشکلات تشخیص نفوذ داشته باشد.

۲. روش پیشنهادی

در این بخش روشی برای ساس قوانین فازی if-then و الگوریتم جستجوی ممنوعه ارائه شده است. این روش شامل مراحل اصلی پیش‌پردازش، ارزیابی و دسته‌بندی است.

۲-۱. پیش‌پردازش

¹ Misuse Detection

² Abnormal Detection

³ Supervised Learning

⁴ Unsupervised Learning

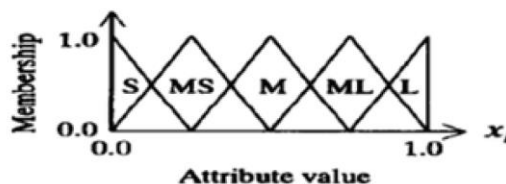
⁵ Clustering

⁶ Decision tree

در ابتدا داده‌های جمع‌آوری شده را مورد پیش‌پردازش قرار گرفته و داده‌های غیرمعتبر و اضافی را از مجموعه داده‌ها حذف و یا با مقادیر مناسبی جایگزین کردیم. سپس با استفاده از روش‌های نرمال‌سازی داده‌ها را نرمال نمودیم.

۲-۲. ارزیابی

در مرحله فازی‌سازی، داده‌ها به قالبی قابل استفاده برای واکنشی تبدیل می‌شوند. در این مرحله برای هر متغیر، یک مجموعه فازی، براساس یکی از روش‌های فازی‌سازی داده‌ها ایجاد خواهد شد. فازی‌سازی داده‌ها بر مبنای فازی‌سازی پنج زبانی به ترتیب از اعداد ۱ تا ۶ برای نشان دادن مقادیر S ، MS ، M ، ML ، L و DC استفاده می‌شود (شکل ۱).

شکل ۱. مجموعه‌های فازی با پنج زبانی

در این مطالعه، از روش فازی‌سازی تاکاگی سوگنو کانگ (TSK) استفاده شده است. برای ایجاد مجموعه قوانین اولیه، به هر مقدار زبانی مجموعه‌های فازی جزء اول هر قانون، یکی از نمادهایی که در بالا تعریف شده‌اند را به صورت تصادفی نسبت می‌دهیم. از آنجایی که مجموعه داده‌های استفاده شده دارای ۴۱ خصیصه است برای محاسبه درجه سازگاری هر رکورد از داده‌ها با قانون if-then فازی توسط حاصل ضرب تابع عضویت هر خصیصه استفاده کرده و در نهایت درجه سازگاری برای هر دسته از مجموع درجه سازگاری هر رکورد متعلق به این دسته محاسبه می‌گردد. پس از محاسبه درجه سازگاری هر دسته، دسته‌هایی که بیشترین درجه سازگاری را داشته باشد انتخاب می‌شود و قانونی که منجر به ایجاد این دسته شده است به عنوان قانون بهینه ذخیره می‌شود. پس از این که مجموعه قوانین اولیه ایجاد شدند به کمک روال زیر دسته نتیجه و درجه قطعیت هر یک از قوانین مشخص می‌شوند: محاسبه درجه سازگاری هر نمونه آموزشی $x_p = (x_{p1}, x_{p2}, \dots, x_{pn})$ با قانون if-then فازی R_j که به کمک عمل حاصل ضرب به دست می‌آید

$$\mu_{R_j}(x_p) = \mu_{A_{j1}}(x_{p1}) \times \dots \times \mu_{A_{jm}}(x_{pn}), \quad p = 1, 2, \dots, m \quad (1)$$

- 6- small
- 7- medium small
- 8- medium
- 9- medium large
- 10-large
- 11- don't care

که $(\cdot) \mu_{A_{ji}}$ تابع عضویت A_{ji} ، p تعداد نمونه‌های آموزشی و n تعداد صفات هر نمونه است. محاسبه مجموع درجه‌های سازگاری برای هر دسته:

$$\beta_{Class\ h}(R_j) = \sum_{x_p \in Class\ h} \mu_{R_j}(x_p) \quad , h = 1, 2, \dots, c \quad (2)$$

که در اینجا c تعداد دسته‌ها است.

یافتن دسته نتیجه C_j که بیش‌ترین مقدار $\beta_{Class\ h}(R_j)$ را در بین c دارد.

$$\beta_{Class\ C_j}(R_j) = \max\{\beta_{Class\ 1}(R_j), \dots, \beta_{Class\ c}(R_j)\}. \quad (3)$$

و اگر در بیش از یک دسته دارای بیش‌ترین مقدار باشد آنگاه دسته نتیجه به صورت یکتا مشخص نمی‌شود و در این حالت یک مقدار تهی را به عنوان دسته نتیجه قانون در نظر می‌گیریم.

هنگامی که دسته نتیجه C_j به کمک رابطه (3) تعیین شد، درجه قطعیت و $\bar{\beta}$ از روابط زیر به دست می‌آیند:

$$CF_j = \frac{\beta_{Class\ C_j}(R_j) - \bar{\beta}}{\sum_{h=1}^c \beta_{Class\ h}(R_j)} \quad \bar{\beta} = \frac{\sum_{h \neq C_j} \beta_{Class\ h}(R_j)}{c - 1} \quad (4)$$

به کمک روال فوق برای هر قانون دسته نتیجه و درجه قطعیت هر قانون را مشخص می‌شود. برای یک الگوی جدید $x_p = (x_{p1}, \dots, x_{pn})$ قانون برنده R_j^* به کمک رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\mu_{j^*}(x_p).CF_{j^*} = \max\{\mu_j(x_p).CF_j : j = 1, 2, \dots, N\} \quad (5)$$

در ابتدا بهترین قوانین به همراه پارامترهای هر یک بررسی می‌شود. سپس با انتخاب یکی از قوانین به صورت تصادفی قسمت if قانون را تغییر می‌دهد. پارامترهای قانون جدید ایجاد شده (در صورتی که قبلاً در لیست ممنوعه وارد نشده باشد) را محاسبه می‌کند و در صورتی که جواب حاصل بهتر از قانون فعلی بود آن را ذخیره کرده و به لیست قانون‌ها اضافه می‌نماید. هنگام افزوده شدن قانون جدید از آن جایی که تعداد لیست بهترین قوانین ثابت است قانونی که در لیست بدترین نتیجه را داشت از لیست بهترین قوانین حذف شده و به لیست ممنوعه افزوده می‌شود. و در نهایت آخرین قوانین بهینه را واکنشی کرده و مجموعه قوانین اگر-آنگاه فازی باید دارای درجه قطعیت بالایی باشد. سپس از تابع هزینه زیر برای ارزیابی مجموعه قوانین استفاده می‌کنیم:

$$Cost(S) = m - \sum_{j=1}^N NCP(R_j) \quad (6)$$

که m تعداد کل نمونه‌های مجموعه آموزشی است و $\sum_{j=1}^N NCP(R_j)$ تعداد نمونه‌هایی است که به درستی توسط مجموعه قوانین S دسته‌بندی شده‌اند و N تعداد قوانین اگر-آنگاه فازی موجود در مجموعه قوانین S است. الگوریتم جستجوی ممنوعه مبتنی بر سیستم تشخیص نفوذ در شکل (۲) نشان داده شده است. شامل مراحل زیر است: ۱- بخش ایجاد مجموعه اولیه قوانین اگر-آنگاه فازی و مقداردهی اندازه لیست ممنوعه (مقداردهی اولیه) ۲- بخش ارزیابی مجموعه قوانین اگر-آنگاه فازی فعلی به کمک تابع هزینه (ارزیابی) ۳- بخش اصلاح مجموعه قوانین جدید از مجموعه قوانین فعلی توسط اصلاح یکی از قوانین (اصلاح) ۴- بخش پذیرش قوانین جدید در صورتی هزینه آن از هزینه قوانین فعلی بیشتر باشد یا قانون اصلاح شده در لیست ممنوعه نباشد (پذیرش) ۵- بخش خاتمه الگوریتم در صورت برآورده شدن شرط خاتمه. در غیراین صورت به بخش ۲ برمی‌گردیم (خاتمه).

Algorithm Tabu Search based IDS

```
//  $S_{init}, S_{best}, S_{current}, S_{new}$  are
the initial, best, current, and new set of fuzzy if - then rules.
//  $R_{new}$  is the new rule.
//  $k$  is the total number of iterations.
Begin
(1)  $S_{current} = S_{init};$ 
(2)  $S_{best} = S_{init};$ 
while ( $i \leq k$ )
(3)  $S_{new} = \text{modify}(S_{current});$ 
(4) if  $\text{Cost}(S_{new}) < \text{Cost}(S_{best})$  then
(5)  $S_{best} = S_{new}; \text{Cost}(S_{best}) = \text{Cost}(S_{new});$ 
(6) if  $\text{Cost}(S_{new}) < \text{Cost}(S_{current})$  then
(7)  $S_{current} = S_{new}; \text{Cost}(S_{current}) = \text{Cost}(S_{new});$ 
(8) elseif  $R_{new} \notin TL$  then
(9)  $S_{current} = S_{new}; \text{Cost}(S_{current}) = \text{Cost}(S_{new});$ 
(10)  $TL = TL + R_{new};$ 
(11)  $i = i + 1;$ 
End while
End.
```

شکل ۲. الگوریتم پیشنهادی

۳. مجموعه داده

در سال ۱۹۹۸ برنامه‌ای به منظور ارزیابی تشخیص نفوذ تحت عنوان DARPA1998 توسط آزمایشگاه ام آی تی لینکلن ایجاد شد که هدف آن بررسی و ارزیابی تحقیقی در مورد تشخیص نفوذ بود. بدین منظور یک مجموعه از داده استاندارد ایجاد شد که

حملات مختلف شبیه سازی شده در محیط شبکه واقعی را در برداشت. در مسابقه تشخیص نفوذ KDD99، از این مجموعه داده استفاده کرد. در این تحقیق از مجموعه داده NSL-KDD استفاده شده که ویرایش جدید KDD99 است. این مجموعه داده به عنوان یک داده استاندارد برای ارزیابی سیستم های تشخیص نفوذ پذیرفته شده و مورد استفاده قرار گرفته است. این مجموعه داده در برگیرنده هر دو داده آموزشی و تستی است. در این تحقیق از کل داده آموزشی، استفاده شده است. هر رکورد در این داده یا یک رکورد نرمال است و یا به یکی از ۲۲ دسته مختلف از حملات تعلق دارد. تمامی این حملات به ۴ دسته اصلی تقسیم می گردند که عبارتند از: Probing و U2R، R2L، DoS.

مجموعه داده مورد آزمایش در این تحقیق، مجموعه داده NSL_KDD است. این مجموعه داده برای حذف برخی مشکلات ذاتی مجموعه داده KDD99، گرچه مجموعه داده جدید نیز از مشکلات مجموعه داده قبلی بی اثر نبوده است و نمی تواند به طور کامل بیان کننده شبکه واقعی باشد، اما هنوز بهترین داده برای ارزیابی روش های مختلف تشخیص نفوذ است. تعداد نمونه های آموزشی و تستی در مجموعه داده NSL_KDD معقول تر از مجموعه داده های KDD99 است.

مزایا NSL_KDD نسبت به: KDD99

- مجموعه داده آموزشی شامل افزونگی رکورد نمی باشد. بنابراین طبقه بندی به سمت نمونه هایی با تعداد تکرار بیش تر بایاس نخواهد شد.

- نمونه های تکراری در مجموعه داده آزمایشی وجود ندارد بنابراین، کارایی یادگیرنده ها به وسیله ی روش هایی که نرخ شناسایی بیش تری روی نمونه های پرتکرار دارند بایاس نخواهد شد.

- تعداد نمونه های انتخاب شده از هر گروه سختی به طور معکوس با درصد رکوردها در دیتاست KDD اصلی متناسب است. در نتیجه نرخ طبقه بندی روش های یادگیری ماشین بیش از پیش متفاوت خواهد بود، که این امر موجب ارزیابی صحیح تری از تکنیک های متفاوت یادگیری می شود.

- تعداد نمونه ها در داده های آموزشی و آزمایشی معقول است، و اجرای آزمایشات روی مجموعه کامل بدون نیاز به انتخاب تصادفی بخش کوچکی از داده ها را فراهم می کند. بنابراین ارزیابی نتایج کارهای تحقیقاتی متفاوت قابل مقایسه و ارزیابی خواهد بود.

جدول 1. تعداد رکوردهای موجود در مجموعه های داده

مجموعه داده	تعداد رکورد آموزشی	تعداد رکورد آزمایشی
KDD99	۴۹۴۰۲۱	۳۱۱۰۲۷
NSL-KDD	۱۲۵۹۷۳	۲۲۵۴۴

در جدول (۲) خصوصیات مجموعه داده NSL_KDD را مشاهده می کنید .

جدول 2. جدول اسامی خصیصه‌ها NSL_KDD

(نوع خصیصه‌ها با حروف discrete (گسسته) و continuous (پیوسته) نشان داده شده است)

	Feature name	Type	Description
1	Duration	continuous	length (number of seconds) of the connection
2	protocol_type	discrete	type of the protocol, e.g., tcp, udp, etc.
3	Service	discrete	network service on the destination, e.g., http, telnet, etc.
4	src_bytes	continuous	number of data bytes from source to destination
5	dst_bytes	continuous	number of data bytes from destination to source
6	Flag	discrete	normal or error status of the connection
7	Land	discrete	1 if connection is from/to the same host/port; 0 otherwise
8	wrong_fragment	continuous	number of “wrong” fragments
9	Urgent	continuous	number of urgent packets
10	Hot	continuous	number of “hot” indicators
11	num_failed_logins	continuous	number of failed login attempts
12	logged_in	discrete	1 if successfully logged in; 0 otherwise
13	num_compromised	continuous	number of “compromised” conditions
14	root_shell	discrete	1 if root shell is obtained; 0 otherwise
15	su_attempted	discrete	1 if “su root” command attempted; 0 otherwise
16	num_root	continuous	number of “root” accesses
17	num_file_creations	continuous	number of file creation operations
18	num_shells	continuous	number of shell prompts
19	num_access_files	continuous	number of operations on access control files
20	num_outbound_cmds	continuous	number of outbound commands in an ftp session
21	is_hot_login	discrete	1 if the login belongs to the “hot” list; 0 otherwise
22	is_guest_login		1 if the login is a “guest” login; 0 otherwise
23	Count	continuous	number of connections to the same host as the current connection in the past two seconds
24	serror_rate	continuous	% of connections that have “SYN” errors

25	error_rate	continuous	% of connections that have "REJ" errors
26	same_srv_rate	continuous	% of connections to the same service
27	diff_srv_rate	continuous	% of connections to different services
28	srv_count	continuous	number of connections to the same service as the current connection in the past two seconds
29	srv_serror_rate	continuous	% of connections that have "SYN" errors
30	srv_rerror_rate	continuous	% of connections that have "REJ" errors
31	srv_diff_host_rate	continuous	% of connections to different hosts
32	dst_host_count	continuous	count for destination host
33	dst_host_srv_count	continuous	srv_count for destination host
34	dst_host_same_srv_rate	continuous	same_srv_rate for destination host
35	dst_host_diff_srv_rate	continuous	diff_srv_rate for destination host
36	dst_host_same_src_port_rate	continuous	same_src_port_rate for destination host
37	dst_host_diff_host_rate	continuous	diff_host_rate for destination host
38	dst_host_serror_rate	continuous	serror_rate for destination host
39	dst_host_srv_serror_rate	continuous	srv_serror_rate for destination host
40	dst_host_rerror_rate	continuous	rerror_rate for destination host
41	dst_host_srv_rerror_rate	continuous	srv_rerror_rate for destination hos

۴. نتایج تجربی

روش پیشنهادی بر روی مجموعه داده NSL_KDD اجرا شده است (Habibi, 2015). در این جا از مجموعه‌ای با تعداد 125973 نمونه از تمام دسته‌ها به عنوان مجموعه داده آموزشی و 22544 نمونه به عنوان مجموعه داده تستی استفاده شده است که این رقم برابر با تعداد نمونه‌های موجود در فایل تست مجموعه داده NSL-KDD است.

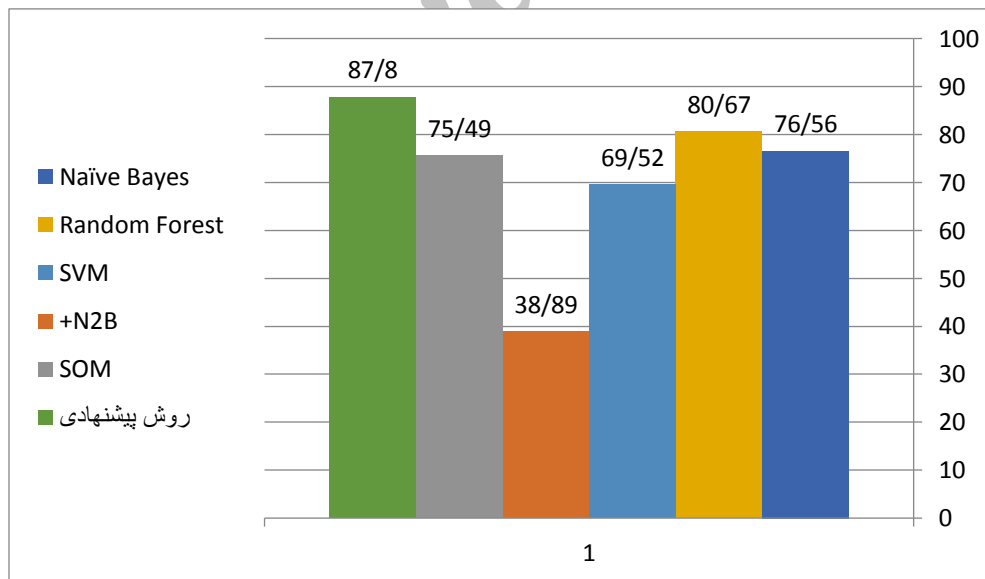
میانگین دقت در روش پیشنهادی برای جداسازی نمونه‌های نرمال از غیرنرمال بین ۸۷ تا ۹۱ درصد است (دقت شود این صحت در حالت آموزش دو کلاسه برای روش پیشنهادی است یعنی حالتی که فقط به روش پیشنهادی حمله بودن یا نبودن را آموزش دهیم). مجموعه قوانین در بازه ۳۰ تا ۸۰ قانون متفاوت است و بهترین نتایج از تعداد قوانین بین ۴۰ تا ۵۰ حاصل می‌شود که در نمونه تست بیان شده ۴۴ قانون برای دسته‌بندی استفاده شده که صحت ۸۷٪ را در پی داشته است و در حالت کلی میزان تشخیص نفوذ در این سیستم برابر ۸۷ درصد نفوذ صورت گرفته است. در جدول (۳) نیز میزان دقت تشخیص نفوذ روش پیشنهادی با روش‌هایی دیگر نشان داده شده است.

جدول ۳. مقایسه میزان تشخیص نفوذ به کار گرفته شده در NSL-KDD دیتاست

روش های مورد مقایسه	میزان تشخیص نفوذ
Naïve Bayes	۵۶/۷۶
Random Forest	۶۷/۸۰
SVM	۵۲/۶۹
Multinomial Naïve Bayes (+ N2B)[46]	۸۹/۳۸
SOM[44]	۴۹/۷۵
روش پیشنهادی	۸۰/۸۷

در شکل (۳) نیز مقایسه میزان نرخ تشخیص نفوذ روش پیشنهادی را با سایر روش های موجود آورده شده است.

شکل ۳. نمودار مقایسه روش پیشنهادی با سایر روش ها

با توجه به جدول (۳) و همچنین شکل (۳) روش پیشنهادی دارای بالاترین دقت تشخیص نفوذ نسبت به روش های کلاسیک و چند روش جدید است. این امر به این دلیل است که روش پیشنهادی با مقدارهی اولیه مناسب، تابع ایجاد مفید و تابع ارزیابی دقیق به

خوبی در فضای حالت مسأله از راه حل‌های بهینه محلی گریخته و به سمت راه حل بهینه سراسری حرکت می‌نماید و به این صورت در شناسایی حالات نرمال یا حمله بودن موفق‌تر عمل می‌کند.

۵. نتیجه‌گیری

در این مقاله روشی برای تشخیص نفوذ در شبکه‌های کامپیوتری مطرح شده است. دانش موردنظر را توسط فرایند داده‌کاوی و به کمک روش دسته‌بندی به‌دست آوردیم. مجموعه قوانین اولیه توسط قوانین if-then فازی نمایش داده شده است. ارزیابی مجموعه قوانین به‌دست آمده توسط معیارهای دقت سیستم دسته‌بندی مبتنی بر قوانین و همچنین بالا بودن قابلیت تفسیر چه از نظر کم بودن تعداد قوانین و چه از نظر کوتاه بودن قوانین حاصله، انجام شده است. سپس به کمک الگوریتم TS، مجموعه قوانین فازی به‌دست آمده، بهبود یافت و در نهایت مجموعه قوانین بهینه حاصل شد. برای بررسی و ارزیابی مورد مطالعاتی کشف نفوذ، روش پیشنهادی بر روی مجموعه داده NSL-KDD اعمال شده است. مجموعه داده آموزشی مورد استفاده دارای ۱۲۵۹۷۳ نمونه از چهار نوع مختلف حمله و یک نمونه نرمال بود و تعداد قوانین موجود در مجموعه قوانین بین ۴۰ تا ۸۰ متغیر بود که بهترین حالت تعداد ۶۸ بود. سپس مجموعه قوانین برای دسته‌بندی نمونه‌های آزمایشی مورد استفاده قرار داده شد. مجموعه آزمایشی شامل ۲۲۵۴۴ نمونه بود و برای ارزیابی نتایج به‌دست آمده برای مجموعه داده‌های آزمایشی از پارامتر تشخیص نفوذ استفاده شد. پس از آن روش پیشنهادی را با روش‌های NB، Random Forest، SVM و SOM که بر روی مجموع داده NSL-KDD تست شده‌اند و روش MNB(+N2B) مقایسه کردیم و ارزیابی و مقایسه نتایج نشان داد که روش پیشنهادی دارای بهترین میزان دقت در تشخیص انواع حملات در بین روش‌های موجود است.

۶. مراجع

- Angurala, M. G. (2015). Different Attacks in the Network: A Review. *International Journal of Advanced Engineering, Management and Science (IJAEMS)*, 1-3.
- Bahamida, B. B. ((2014)). Intrusion Detection Using Fuzzy Meta-Heuristic Approaches. *International Journal of Applied Metaheuristic Computing (IJAMC)*,, 39-53.
- Chattemvelli, R. S. (2012). GA Approach for Network Intrusion Detection. *International Journal of Research and Reviews in Information Sciences (IJRRIS)*.
- Elkan, C. (2000). Results of the KDD'99 classifier learning. *ACM SIGKDD Explorations Newsletter*, 63-64.
- Glover, F. L. (1997). *Tabu Search*. Norwell, MA, USA: Kluwer Academic.

- Habibi, A. (2015). *University of New Brunswick*. Retrieved from The NSL-KDD Data Set:
<http://nsl.cs.unb.ca/NSL-KDD/>
- Ibrahim, L. M. (2013). A comparison study for intrusion database (Kdd99, Nsl-Kdd) based on self-organization map (SOM) artificial neural network,. *Journal of Engineering Science and Technology*, 107-119.
- Kruczkowski, M. N.-S. (2014). Comparative Study of Supervised Learning Methods for Malware Analysis. *JOURNAL OF TELECOMMUNICATIONS AND INFORMATION TECHNOLOGY*, 24-33.
- Liu, Y. W. (2011). On using tabu search for fuzzy clustering analysis. *International Journal of Applied Metaheuristic Computing (IJAMC)*, 6, 6821-6828.
- Naik, D. S. (2014). A Review on Image Segmentation Clustering. *International Journal of Computer Science and Information Technologies(IJCSIT)*, 3289 - 3293.
- Tsang, C. H. (2005). Anomaly intrusion detection using multi-objective genetic fuzzy system and agent-based evolutionary computation framework. *Proceedings of the Fifth IEEE International Conference on Data Mining (ICDM'05)*.
- Zhang, Y. W. (2012). Tabu Search Particle Swarm Optimization used in Cluster Analysis. *Journal of Science*, 1, 6-12.

Archive of SID

Intrusion Detection in computer networks based Fuzzy systems and Tabu search

Maryam Moeen Taghavi

Instructor of Department of Computer Engineering, Islamic Azad University
South Tehran Branch, Iran, Mmoeentaghavi@hotmail.com

Maryam Khademi

Assistant Professor of Department of Applied Mathematics, Islamic Azad
University South Tehran Branch, Iran, khademi@azad.ac.ir

Abstract. Due to the rapid development of computer networks, Intrusions and attacks into these networks have grown, and occur in various ways. To resist against hackers and intrusive behaviors, several algorithms have been introduced in literature known as intrusion detection methods. The aim of intrusion detection is to identify unauthorized use, misuse, and vulnerability made by internal users or external attackers. The proposed method, based on misuse detection, extracts required knowledge from fuzzy system which is a set of fuzzy if-then rules, and performs the intrusion detection process. . In fact, the mentioned knowledge is considered as a fuzzy rule base which is optimized during the data mining process by an optimization algorithm according to some criteria such as accuracy and comprehensibility. Tabu search algorithm is employed to optimize the obtained set of fuzzy rules. Finally, the proposed method is implemented and applied to the NSL-KDD dataset which contains some information about normal and intrusive behaviors in computer networks. The results are compared with those of well-known methods, and show the competitive accuracy and efficiency.

Keywords: Tabu search, Fuzzy rule extraction, Intrusion detection, Optimization